БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2022/142/НА-СТА-ТШЗ

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цээням

Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Азбаяр

Утас: 99061429 Цахим хаяг: azbayarb@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор
2022 он

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/ 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/ 5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/ 6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/ 8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/ 9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/ 10
3. Аудитын тайлан 11
3.1 Ерөнхий зүйл 11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12
3.4 Материаллаг байдал 12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 14
3.8 Аудитын гол асуудал 14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 14
3.9.2 Засгийн "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт 15
3.9.3 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд 15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
4. Аудитын илрүүлэлт 15
4.1. Албан шаардлага 15
4.2 Зөвлөмж 16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

2022. 02. 16 № 2/13

танай _____ -ны № _____ -т

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН БАЯН-ӨНДӨР
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Б.САМДАНЖИГМЭД ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө,өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**97,937,802.00**	**103,880,272.00**
33	**АВЛАГА**	9,950,000.00	3,823,000.00
335	**Бусад авлага**	9,950,000.00	3,823,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	9,950,000.00	3,823,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	87,987,802.00	100,057,272.00
351	**Түүхий эд материал**	712,650.00	1,642,700.00
35130	Эм боох материал	712,650.00	1,642,700.00
354	**Хангамжийн материал**	87,275,152.00	98,414,572.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,692,380.00	1,974,730.00
35420	Аж ахуйн материал	4,666,500.00	4,204,350.00
35450	Барилгын засварын материал	5,876,300.00	6,883,800.00
35460	Хүнсний материал	366,420.00	2,003,490.00
35470	Бусад хангамжийн материал	74,673,552.00	83,348,202.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,429,050,628.89**	**1,375,489,250.23**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,429,050,628.89	1,375,489,250.23
392	**Биет хөрөнгө**	1,412,454,628.89	1,358,893,250.23
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,464,064,429.64	1,464,064,429.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-137,269,170.31	-207,616,794.43
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	124,006,817.00	158,679,167.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-92,429,968.24	-106,156,810.89
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,022,450.00	73,383,850.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,054,068.60	-49,033,763.85
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,630,248.00	11,630,248.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-9,770,075.60	-10,832,942.24
39217	Ном	24,253,967.00	24,775,867.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	16,596,000.00	16,596,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-300,000.00	-300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,596,000.00	16,596,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,526,988,430.89**	**1,479,369,522.23**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**141,400.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	141,400.00
413	**Өглөг**	00.00	141,400.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	141,400.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,526,988,430.89**	**1,479,228,122.23**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,526,988,430.89	1,479,228,122.23
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	280,983,355.00	280,983,355.00
51101	Өмч: - төрийн	280,983,355.00	280,983,355.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	38,263,476.87	-9,496,831.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	38,263,476.87	38,263,476.87
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-47,760,308.66
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,207,741,599.02	1,207,741,599.02
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,526,988,430.89**	**1,479,369,522.23**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**841,219,812.00**	**898,443,616.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**4,586,352.00**	**19,568,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	4,586,352.00	19,568,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,586,352.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,586,352.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**836,633,460.00**	**878,875,616.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**722,013,300.00**	**680,706,100.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	722,013,300.00	680,706,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	22,224,460.00	101,400,665.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,674,960.00	88,535,165.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,549,500.00	12,865,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	92,395,700.00	96,768,851.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	92,395,700.00	96,768,851.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**875,525,680.14**	**946,203,924.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**875,525,680.14**	**946,203,924.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	823,716,497.14	816,130,391.66
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	531,005,349.00	525,380,319.00
210101	Үндсэн цалин	531,005,349.00	525,380,319.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	67,679,946.00	68,192,608.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,326,853.00	47,422,710.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,450,217.00	5,311,541.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,319,853.00	4,245,873.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,053,001.00	1,019,317.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,530,022.00	10,193,167.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	88,096,582.00	94,268,851.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,811,843.00	2,476,314.00
210302	Түлш, халаалт	86,044,739.00	91,552,537.00
210303	Цэвэр, бохир ус	240,000.00	240,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,053,120.00	9,794,590.00
210401	Бичиг хэрэг	2,397,570.00	1,311,830.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,173,400.00	1,798,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,259,700.00	1,380,720.00
210404	Ном, хэвлэл	117,900.00	60,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	483,950.00	438,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,739,200.00	4,805,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,881,400.00	00.00
2105	**Норматив зардал**	14,016,960.00	14,302,720.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	786,490.00	1,128,700.00
210502	Хоол, хүнс	13,230,470.00	12,874,020.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	300,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,342,700.00	3,079,000.00
210604	Урсгал засвар	11,342,700.00	3,079,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,949,000.00	446,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,949,000.00	446,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,068,700.00	7,144,875.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,618,700.00	6,644,875.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зөрэглэл тогтоох	450,000.00	500,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	94,504,140.14	93,521,428.66
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,397,100.00	1,570,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	481,760.00	1,834,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	92,625,280.14	90,117,028.66
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	51,809,183.00	130,073,533.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	25,674,860.00	109,376,490.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,382,300.00	24,697,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	52,272,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	12,674,960.00	31,789,890.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,617,600.00	617,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	5,933,618.00	4,549,500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,384,118.00	00.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	20,200,705.00	16,147,543.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,200,705.00	16,147,543.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-34,305,868.14**	**-47,760,308.66**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-34,305,868.14**	**-47,760,308.66**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**837,633,460.00**	**878,875,616.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,000,000.00**	**00.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,000,000.00	00.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	1,000,000.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**836,633,460.00**	**878,875,616.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	722,013,300.00	680,706,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	22,224,460.00	101,400,665.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,674,960.00	88,535,165.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,549,500.00	12,865,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	92,395,700.00	96,768,851.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсвөт байгууллага/	92,395,700.00	96,768,851.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**800,164,560.00**	**866,064,316.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**800,164,560.00**	**866,064,316.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**748,355,377.00**	**732,167,783.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	531,005,350.00	525,238,917.00
210101	Үндсэн цалин	377,181,749.94	389,358,401.00
210102	Нэмэгдэл	78,261,520.84	97,059,383.00
210104	Урамшуулал	75,562,079.22	38,821,133.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	67,679,945.00	68,192,610.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	46,647,160.00	50,603,310.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,338,209.00	4,338,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,246,906.00	3,470,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,040,787.00	1,008,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,406,883.00	8,772,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	88,096,582.00	94,268,851.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,811,843.00	2,476,314.00
210302	Түлш, халаалт	86,044,739.00	91,552,537.00
210303	Цэвэр, бохир ус	240,000.00	240,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,539,950.00	6,866,840.00
210401	Бичиг хэрэг	2,209,900.00	1,191,280.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,173,400.00	1,798,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,259,700.00	1,380,720.00
210404	Ном, хэвлэл	145,200.00	360,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	483,950.00	438,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,267,800.00	1,698,000.00
2105	**Норматив зардал**	13,667,990.00	17,514,340.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,805,140.00	1,266,050.00
210502	Хоол, хүнс	10,075,050.00	14,511,090.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,787,800.00	1,737,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	10,999,000.00	4,485,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,920,000.00	399,000.00
210604	Урсгал засвар	8,079,000.00	4,086,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,949,000.00	446,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,949,000.00	446,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,497,000.00	7,966,875.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,047,000.00	7,268,875.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	500,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	198,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	20,920,560.00	7,187,850.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,079,100.00	4,638,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,841,460.00	2,549,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**51,809,183.00**	**133,896,533.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	25,674,860.00	109,376,490.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,382,300.00	24,697,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	52,272,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	12,674,960.00	31,789,890.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,617,600.00	617,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	5,933,618.00	8,372,500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,384,118.00	00.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	20,200,705.00	16,147,543.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,200,705.00	16,147,543.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**37,468,900.00**	**12,811,300.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**37,468,900.00**	**12,811,300.00**

22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**37,468,900.00**	**12,811,300.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	37,468,900.00	12,811,300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	37,468,900.00	12,811,300.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-37,468,900.00**	**-12,811,300.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	280,983,355.00	1,207,741,599.02	72,569,345.01	00.00	1,561,294,299.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**280,983,355.00**	**1,207,741,599.02**	**72,569,345.01**	**00.00**	1,561,294,299.03
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-34,305,868.14	00.00	-34,305,868.14
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**280,983,355.00**	**1,207,741,599.02**	**38,263,476.87**	**00.00**	1,526,988,430.89
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**280,983,355.00**	**1,207,741,599.02**	**38,263,476.87**	**00.00**	1,526,988,430.89
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**280,983,355.00**	**1,207,741,599.02**	**38,263,476.87**	**00.00**	1,526,988,430.89
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-47,760,308.66	00.00	-47,760,308.66
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**280,983,355.00**	**1,207,741,599.02**	**-9,496,831.79**	**00.00**	1,479,228,122.23

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	784,350,100.00	761,327,408.00	(23,022,692.00)	97.1
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	784,350,100.00	761,327,408.00	(23,022,692.00)	97.1
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	752,572,300.00	736,013,208.00	(16,559,092.00)	97.8
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	525,523,000.00	525,238,917.00	(284,083.00)	99.9
210101	Үндсэн цалин	424,961,100.00	389,358,401.00	(35,602,699.00)	91.6
210102	Нэмэгдэл	63,947,500.00	97,059,383.00	33,111,883.00	151.8
210104	Урамшуулал	36,614,400.00	38,821,133.00	2,206,733.00	106.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	68,337,700.00	68,192,610.00	(145,090.00)	99.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,681,500.00	50,603,310.00	(78,190.00)	99.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,414,100.00	4,338,400.00	(75,700.00)	98.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,531,200.00	3,470,000.00	(61,200.00)	98.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	882,800.00	1,008,600.00	125,800.00	114.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,828,100.00	8,772,300.00	(55,800.00)	99.4
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	101,144,000.00	94,268,851.00	(6,875,149.00)	93.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,025,500.00	2,476,314.00	(1,549,186.00)	61.5
210302	Түлш, халаалт	96,878,500.00	91,552,537.00	(5,325,963.00)	94.5
210303	Цэвэр, бохир ус	240,000.00	240,000.00	-	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	7,416,900.00	7,388,740.00	(28,160.00)	99.6
210401	Бичиг хэрэг	1,191,900.00	1,191,280.00	(620.00)	99.9
210402	Тээвэр, шатахуун	1,800,000.00	1,798,240.00	(1,760.00)	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,403,300.00	1,380,720.00	(22,580.00)	98.4
210404	Ном, хэвлэл	883,100.00	882,500.00	(600.00)	99.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	440,000.00	438,000.00	(2,000.00)	99.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,698,600.00	1,698,000.00	(600.00)	100.0
2105	**Норматив зардал**	26,606,100.00	17,514,340.00	(9,091,760.00)	65.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,293,600.00	1,266,050.00	(27,550.00)	97.9
210502	Хоол, хүнс	23,569,000.00	14,511,090.00	(9,057,910.00)	61.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,743,500.00	1,737,200.00	(6,300.00)	99.6
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	13,136,500.00	13,135,500.00	(1,000.00)	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,050,000.00	9,049,000.00	(1,000.00)	100.0
210604	Урсгал засвар	4,086,500.00	4,086,500.00	-	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	454,700.00	446,000.00	(8,700.00)	98.1
210702	Дотоод албан томилолт	454,700.00	446,000.00	(8,700.00)	98.1
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,367,500.00	1,279,000.00	(88,500.00)	93.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	627,500.00	581,000.00	(46,500.00)	92.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	240,000.00	198,000.00	(42,000.00)	82.5
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	8585900.00	8549250.00	(36,650.00)	99.6

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,000,000.00	5,999,950.00	(50.00)	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,585,900.00	2,549,300.00	(36,600.00)	98.6
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	31777800.00	25314200.00	(6,463,600.00)	79.7
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	31,777,800.00	25,314,200.00	(6,463,600.00)	79.7
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31,157,200.00	24,697,200.00	(6,460,000.00)	79.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	620,600.00	617,000.00	(3,600.00)	99.4
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	784,350,100.00	761,327,408.00	(23,022,692.00)	97.1
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	680,706,100.00	664,558,557.00	(16,147,543.00)	97.6
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	680,706,100.00	664,558,557.00	(16,147,543.00)	97.6
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	103,644,000.00	96,768,851.00	(6,875,149.00)	93.4
132001	Орон нутгийн төсвөөс	103,644,000.00	96,768,851.00	(6,875,149.00)	93.4
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	47.00	46.00	(1.00)	97.9
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	33.00	32.00	(1.00)	97.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	13.00	13.00	-	100.0
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	437.00	402.00	(35.00)	92.0
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	437.00	402.00	(35.00)	92.0
630001	Төрийн өмчит ЕБС	437.00	402.00	(35.00)	92.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**47.00**	**46.00**	(1.00)	97.9
650004	СЄБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	33.00	32.00	(1.00)	97.0
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн їйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	01.00	01.00	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	13.00	13.00	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/ 2021.12.31

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**17,674,960.00**	**93,028,165.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**17,674,960.00**	**93,028,165.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,000,000.00**	8,965,875.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,000,000.00	8,965,875.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,000,000.00	8,965,875.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12,674,960.00	84062290.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,674,960.00	84,062,290.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		52,272,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	12,674,960.00	31,789,890.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	17,674,960.00	93,028,165.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	17,674,960.00	93,028,165.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,674,960.00	84,712,165.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,000,000.00	8,316,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**	**0.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Азбаяр гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, аудитын менежер А.Цээням, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт төсвийн гүйцэтгэлийн аудит хийлгэх хүсэлтийг 2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ний өдрийн 07 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны төсвийн хөрөнгийг захиран зарцуулах эрхийн 1 дүгээр гарын үсгийг Б.Самданжигмэд, 2 дугаар гарын үсгийг З.Саранчулуун нар зурсан байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Сургалтын таатай орчин бүрдүүлсэн, чадвартай хөгжсөн багш ажилтантай, чанартай хүртээмжтэй сургалттай, стандартын шаардлагыг жигд хангасан, хүүхдэд ээлтэй сургууль болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Санхүү, хяналт аудитын алба нь дотоод аудитын ччг үүргийг хэрэгжүүлдэг ба Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 875,525.7 мянган төгрөгөс 1.0 хувиар буюу 8,755.3 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 6,128.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзэхэд 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тооцоход 6,612.4 мянган төгрөг байгаа тул шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 47,618.9 мянган төгрөгөөр буюу 3.1 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	97,937.8	103,880.3	5,942.5
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	9,950.0	3,823.0	(6,127.0)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	87,987.8	100,057.3	12,069.5
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,429,050.6	1,375,489.3	(53,561.4)
Үндсэн хөрөнгө	1,712,873.9	1,749,429.6	36,555.7
Хуримтлагдсан элэгдэл	(283,823.3)	(373,940.3)	(90,117.0)
Нийт хөрөнгө	**1,526,988.4**	**1,479,369.5**	**(47,618.9)**
Өр төлбөр	-	141.4	141.4
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,526,988.4	1,479,228.1	(47,760.3)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1,526,988.4**	**1,479,369.5**	**(47,618.9)**

Авлагын данс дансны үлдэгдэл 3,823.0 мянган төгрөг болж 6,127.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны эцэст ухаалаг самбарын мөнгийг шилжүүлэн 2021 онд тухайн

хөрөнгө ирсэн бол тайлант оны нэмэлт санхүүжилтийн дансны төвлөрүүлсэн үлдэгдлийг авлагаар бүртгэсэн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 100,057.3 мянган төгрөг болж 12,069.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамжийн материал 8,674.6 мянга, хүнсний материал 1637.1 мянга, барилгын засварын материал 1,007.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,749,429.6 мянган төгрөг болж 36,555.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь "Хонгорын тогтвортой хөгжил" НҮТББ-ийн төслөөр 12,794.4 мянга, "Эрдэнэ Монгол" ХХК-аас 1,000.0 мянган төгрөг төсвийн хөрөнгөөр 12811.3 мянган төгрөгөөр машин тоног төхөөрөмж, ном худалдан авсан нь голлох дүнг эзэлж байна. Тайлант онд хөрөнгө акталж, данснаас хасаагүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,479,228.1 мянган төгрөг болж 47,760.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,070,961.8 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,070,961.8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 361,392.8 мянган төгрөгөөр бууруулж 709,569.0 мянган төгрөгөөр анх батлагдсан байна. Санал хүргүүлсэн зардлаас цалингийн зардлыг 174,246,3 мянга, ЭМНДШ-ийг 14,288.5 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 8,464.3 мянга, норматив зардлыг 24,728.4 мянга, урсгал шилжүүлэг 117,281.1 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулан батлагдсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 784,350.1 мянган төгрөгийн төсөв баталсныг төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөснөөс 680,706,1 мянган төгрөгийг тусгай шилжүүлгээр, 103,644.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн тогтмол зардлын санхүүжилтээр баталсан байна .

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 777,475.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан нь тогтмол зардлын санхүүжилт 6875.1 мянган төгрөгөөр дутуу санхүүжүүлсэнтэй холбоотой бөгөөд ирсэн санхүүжилтээс үйл ажиллагаанд 761,327.5 мянган төгрөгийг зарцуулж оны эцэст 16,147.5 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 761,327.5 мянган төгрөг буюу 97.1 хувьтай байгаа бөгөөд санхүүжилт 6875.1 мянган төгрөгөөр дутуу санхүүжигдсэн байна. Тайлант онд цалингийн зардал 284.1 мянга, ЭМНДШ-ийн зардал 145.1 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 6875.1 мянга, норматив зардал 9,091.8 мянга, урсгал шилжүүлэг 6,463.6 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь гол нөлөө үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тухайн байгууллага нь 2021 онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар тэтгэвэр гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжээр 52,272.4 мянга, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан 5 жилийн тэтгэмж 31789.9 мянга, төслийн санхүүжилтээр 8,316.0 мянга, 2020 оны үлдэгдлээс 4,549.5 мянга, тэтгэлэгт хөтөлбөрийн санхүүжилтээр 4,300.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч зарцуулсан бөгөөд оны эцэст 3,823.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж авлагаар тусгасан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Цэрэнчимэд санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн бөгөөд тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг хамруулаагүй болно.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нийт 63 арга хэмжээ төлөвлөснөөс жилийн эцсийн байдлаар 83 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал 946,203.9 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 70,678.2 мянган төгрөгөөр буюу 8.1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь цалин, хөлс болон тэтгэмжийн зардал өмнөх оноос нэмэгдсэн байгаа бол бусад зардлууд нь өмнөх оноос буурсан үзүүлэлттэй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төрийн аудитын байгууллагаас шилэн дансны 2021-2022 оны үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл"-ийн 1 дүгээр хавсралтад заасан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 1,064,899.0 мянган төгрөгийн үнийн дүнтэй 151 мэдээллээс, хугацаандаа оруулсан 891,126.8 мянган төгрөгийн 139 мэдээлэл, хугацаа хоцроож байршуулсан 173,772.2 мянган төгрөгийн 10 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна. Иймд цаашид мэдээллийг хугацаанд нь байршуулах зөвлөмж өгөв.

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд байршуулсан	Хугацаа хоцроож байршуулсан	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	11	11	7	2	2
2	Хагас жил	4	4	4	0	0
3	Улирал бүр	1	4	3	1	0
4	Сар бүр	3	36	35	1	0
5	Тухай бүр	8	96	90	6	0
6	Нийт	27	151	139	10	2

3.9.2 Засгийн "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт

Байгууллагын төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад дараах байдалтай байна. Үүнд:

- Тайлант онд 784,350.1 мянган төгрөгийн төсөв зарцуулахаар батлагдаж гүйцэтгэлээр 761,327.4 мянган төгрөгийг зарцуулж оны эцэст 16,147.5 мянган төгрөг буюу төсвийн 2.1 хувийг буцаан төвлөрүүлсэн.

- Албан томилолтын зардлыг 454.7 мянган төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 446.0 мянган төгрөг зарцуулж 8.7 мянган төгрөг хэмнэжээ.
- Байгууллагын ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг анх 103,148.9 мянган төгрөгөөр, тодотголоор 101,144.0 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 94,268.9 мянган төгрөг зарцуулж анх баталсан дүнгээс 6875.1 мянган төгрөг буюу 8.6 хувь хэмнэсэн нь ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 20 хувь бууруулж хэмнэх дээрх тогтоолын 1.8 дах заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

3.9.3 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, тайлант хугацаанд хүнс, болон үдийн цайны зардалд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулсан байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй өгсөн 1 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 15,754.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 2000.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 13,754.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж хүргүүлэв.

4.1. Албан шаардлага

1.1. “Хонгорын тогтвортой хөгжил” НҮТББ-ийн төслийн санхүүжилтээр туршлага судлах ажлаар Улаанбаатар хот явах замын зардал тус бүр 200.0 мянган төгрөгийг 20 багшид шилжүүлсэн боловч замын зардлын баримт бүрдүүлээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.4-д заасан "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Замын зардлын 2,000.0 мянган төгрөгийн анхан шатны баримтыг бүрдүүлж нөхөн шалгуулах баримт бүрдүүлээгүй тохиолдолд төсөвт буцаан төлүүлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

4.2 Зөвлөмж

1.1. Илрүүлэлт:

Байгууллагын ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг анх 103,148.9 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 94,268.9 мянган төгрөг зарцуулж Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.8[1] дахь заалтаар 20 хувь буюу 20,629.8 мянган төгрөг хэмнэхээс 6,875.1 мянган төгрөг буюу 8.6 хувь хэмнэсэн нь тогтоолыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид Засгийн газраас төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээ болон баримтлах чиглэлийн талаар гаргасан тогтоол, журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах.

2.1. Илрүүлэлт:

Шилэн дансны цахим сайтад нийт 149 мэдээ байршуулахаас 10 мэдээг хугацаа хоцроож байршуулсан нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1-т заасан "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1-т заасан мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулж ажиллах.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баян-Өндөр ЕБС	3	15,754.7	0	0	0	0	1	2,000.0	2	13,754.7

_____oOo_____

[1] байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах